

God helg

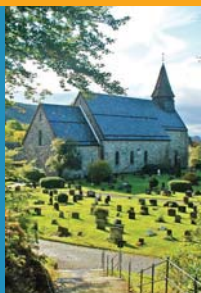

Menighetsblad for Fana sokn. Med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti NR. 3/14 – ÅRGANG 51

God sommer!

FOTO: ODDVAR SKRE

Konsert-sommer

Sommeren står for døren, men hver torsdag fram til 1. august blir det konserter i Fana kirke! Side 4

Effektiv info

Menighetsbladene klarer det ingen annen kirkelig kommunikasjon får til: Å nå nesten hele befolkningen. Side 5-7

Kinna-tur

Opplev premieren på «Kinnaspelet - Songen ved det store djup» i form av en «dagstur-pakke» lørdag 21. juni. Side 13

• Kontaktinformasjon side 21 • Kalender side 24

Salmehalvmaraton i Ytrebygda

Både i Norge og våre naboland er det blitt populært å la det gå sport i å synge salmer, mange salmer! I Ytrebygda kirke vil vi også gjerne la det gå sport i det, men gjerne i overkommelige rammer. Derfor satser vi i første omgang på tre kvelder hvor vi synger igjennom salmebokens numre fra 1 til og med nr. 107, altså advents- og julesekvensen. Vi inviterer med oss solister og kor som kan gjøre gjennomgangen god og avvekslende. Mere om datoer og medvirkende i neste nummer av God Helg. IVAR MÆLAND

«Fred være med dere!»

Dette er Jesu ord til disiplene når han møter dem etter oppstandelsen. I våre gudstjenester sier presten «nåde være med dere og fred, fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus».

AV MAREN FLOTVE TISCHENDORF

Å samles i Jesu navn er å samles i hans fred. Når vi møtes til gudstjeneste, bibelgruppe, tensing, vielse, begravelse, speider, utvalg, sokneråd ja alle steder der vi samles møter Jesus oss med ordene «Fred være med dere!».

La dette være en fin ramme for våre samlinger. La oss gi hverandre Fred og avslutte med Jesu nåde.

Nåde være med dere! God sommer.

Johannes 20, 19-23: «*Det var om kvelden samme dag, den første dagen i uken. Av frykt for jødene hadde disiplene stengt dørene der de var samlet. Da kom Jesus; han sto midt iblant dem og sa: «Fred være med dere!»* 20 Og da han hadde sagt det, viste han dem sine hender og sin side. Disiplene ble glade da de så Herren. 21 Igjen sa Jesus til dem: «Fred være med dere! Som Far har sendt meg, sender jeg dere.» 22 Så åndet han på dem og sa: «Ta imot Den hellige ånd. 23

Dersom dere tilgir noen syndene deres, da er de tilgitt. Dersom dere fastholder syndene for noen, er de fastholdt.» ●

Festkonsert i Ytrebygda

Dei som fann vegen til Ytrebygda kyrkje søndag 18. mai, fekk ei stor konsertoppleving.

Ivar Mæland, som er nytilsett kantor i Ytrebygda og tidlegare kantor i Fana kyrkje, innvigde det nye klaveret i Ytrebygda kyrkje ved å arrangera konsert.

Medverkande i tillegg til Mæland sjølv, var den danske pianisten Inger Johanne Jensen og songaren Harald Bjørkøy frå Grieg-akademiet i Bergen.

Den nye kapellanen

Maren Flotve Tischendorf er tilsatt som kapellan i Fana sokn etter Eivind Kråvik, som begynner i ny stilling som ungdomsprest i Bogafjell menighet i Sandnes.

AV GUNNAR NESSE

Maren er ikke et nytt ansikt for oss i Fana og Ytrebygda. Helt siden 1. august i 2008 har hun vært barne- og ungdomsprest i Fana KFUK-KFUM, avbrutt med morspermisjoner innimellom! Derfor er det naturlig å spørre henne hva forskjellen blir nå når hun er kapellan.

- Når jeg nå går inn i en ny stilling, er jeg ikke bare prest for barn og unge, men for mennesker i alle aldersgrupper i soknet», svarer hun.

Nye oppgaver

Det nye er at det blir mange flere kirkelige handlinger og gudstjenester enn før. Kirkelige handlinger hadde hun ganske sjelden som barne- og ungdomsprest. Og når hun hadde gudstjenester, var det gjerne spesielle gudstjenester tilrettelagt for barn eller ungdom. Men Maren forsikrer oss om at hun fortsatt vil ha fokus på barn og

unge – og at stillingen også er særlig rettet inn mot barne- og ungdomsarbeidet i menighetene. Hun vil fortsatt ha ansvar for konfirmanter og møte dem både i enhetene og andre grupper – og møte barn gjennom trosopplæring og familiegudstjenester.

Maren gleder seg til å ha ansvar for flere gudstjenester enn før – og er også spent på dette å gå inn i nye gudstjenesteformer med større variasjon og involvering fra andre enn i de tidligere liturgiene.

Flere unge!

- Vi må få flere unge til å komme til gudstjeneste, men da må både vi prestere og andre ansatte involvere oss i det de unge holder på med. Hvis de ikke møter en kirke som involverer seg og er nær, kan ikke vi forvente at de ser på gudstjenesten som noe som angår dem.

Det blir også nytt å ha kirkelige handlinger, både begravelser og vielser. Der har vi en unik mulighet til å bli

BIKELAND • BØNES • FANA • SKJULD • SLETTEBAKKEN • STOREVEIT • SØREIDE

Menighetsbladene i Fana

God Helg utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana prosti. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne også tips til reportasjer.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes gyriskre@broadpark.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Gyri Skre, gyriskre@broadpark.no, 55 91 51 53. Lokal kontaktinformasjon: Se side 13

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hålskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 23. september

Harald Bjørkøy er ein av dei finaste tenorane i landet, og han tolka seks religiøse songar av Beethoven, omsett til svensk. Dessutan song han Henrik Wergelands «Til min Gyllenlak», Runeberg og Grieg sin fedrelandssalme, to salmar av Ivar Mæland med tekst av Jørgen Kjærgaard, og folketo-

nen «Med Jesus vil eg fara» med Ivar Mæland sitt fine arrangement.

Inger Johanne Jensen spelte to preludier av Claude Debussy, og saman med Ivar Mæland på klaver framførte ho Bach sin konsert for to klaverer på flygelet.

Det var eit imponerande

samspel, og klaveret, som er innkjøpt for midlar samla inn av Liland Helselag, greidde generalprøva med glans.

Mange var møtt fram for å høyra på, og me som var der, ser fram til fleire konsertar i denne vakre og funksjonelle kyrkja i Ytrebygda. ●

ODDVAR SKRE

kjent med dem som bor i menigheten, og delta både i sorg og glede. Drømmen er at mennesker i menigheten skal kjenne at pulsen slår litt ekstra når det nærmer seg helg og gudstjeneste i kirkene våre. At forventningen skal sitre i oss når kirkeklokkene ringer.

- Det blir også spennende å ha et særlig ansvar for prestetjenesten og menighetsarbeidet i Ytrebygda. Her er det allerede gjort mye godt arbeid, og det er veldig spennende med alt som er på plass. Maren vil gjerne videreføre dette, og bidra til at Ytrebygda kirke – som er en fantastisk kirke – blir en kirke

for mange og ulike aldersgrupper både i hverdag og helg. Hun vil være med å farge og påvirke arbeidet ut fra sine forutsetninger og sitt ståsted – og utvikle videre det som allerede er i gang.

For hele soknet

- Samtidig vil jeg være prest også i hele soknet. Jeg er tilsatt som kapellan i Fana sokn. Og selv om jeg får et særlig ansvar for menighetsarbeidet i Ytrebygda, vil jeg gjerne også gjøre tjeneste i Fana kirke. Jeg tror at det er fint med variasjon, at vi bytter på oppgavene – og at alle

prestene i Fana sokn har gudstjenester i begge kirkene.

Maren flytter inn i presteboligen i Blomsterdalen sammen med sin ektemann Joakim og barna Gabriel og Olav.

- Det skal bli deilig å få god plass, sier hun. Og det blir spennende som familie å få bo i menigheten og ha kontakt med nærmiljøet. Det blir i alle fall kort vei til arbeidsplassen i Ytrebygda kirke – og til barnehagen. Gabriel har fått plass i Bedehusbarnehagen til høsten!

Vi ønsker Maren lykke til i tjenesten som kapellan – og vi ønsker henne og familien velkommen til Blomsterdalen. ●

Babysang

Bli med på babysang i Fana kirke og i Ytrebygda kirke. Følg oss gjerne på våre Facebook-sider: «Babysang i Fana kirke» og «Babysang i Ytrebygda kirke». Velkommen!

Fanatorget Blomster AS

AURDALSLIA 12 · 5253 SANDSLI
Tlf: 55 22 65 10

FAGKUNNSKAP OG STORT UTVALG!

GULLSMED
H. GAMS-HAUGSØEN

TORGALLMENNING 55 36 40 00
LAGUNEN 55 13 38 60
www.hgh.no

UTLEIE I FANA MENIGHETS- SENTER

Vi leier ut lokaler til
dåpselskap,
konfirmasjonsselskap,
minnesamvær,
åremålsdager og andre
sammenkomster.

Kontakt menighetskontoret
tlf. 55 59 32 51
for bestilling/pris
FANA MENIGHET

GRAVSTEIN

- Alle utførelser
- Ny stor utstilling
- Navnetilføyelser og oppussing

Informasjon og
ny katalog på:
www.eikner.no

STEINRIKET
EIKNER NATURSTEIN
ULSMÅGVEIEN 27, NESTTUN
TLF: 55 98 70 00

Fana kammerorkester 40 år

Ei entusiastisk amatør-gruppe stifta orkesteret i 1974, og sidan har Fana hatt gleden av å ha eit kammer-orkester i sitt lokale musikkmiljø.

AV GYRI SKRE

Saman med lokale kor er dei med på å skape konsertar ved høgtidene året gjennom. Og t.d. saman med Fana kyrkjekor har dei også framført større verk, med stor suksess, t. d. Skapelsen av Haydn.

Dirigent Olav Stordal har hatt ansvaret og styrt taktstokken i meir enn 20 år, og blant musikarane er det folk som har vore med heilt frå starten av. Dette seier mykje om miljøet i

FOTO: KENT ROAR NYBØ,
FANAPOSTEN

orkesteret. Søndag 11.mai heldt orkesteret en jubileumskonsert i Fana kyrkje. Det vart

ei stor oppleving for oss som var til stades. Takk til Fana kammerorkester for alle geldes-

stundene de har gitt oss i desse åra, og lukke til med det vidare arbeidet. ●

Sommerlige torsdagskonserter

Sommerens konserter i middelalderkirken i Fana hver torsdag kl.12.00-12.45 fra 6/6 til 1/8.

Program: Orgel og pianomusikk. Norsk og klassisk solosanger ved Fanasolistene som stiller i bunader. Det vil også bli spilt noen ganger en brudemarsj/solosanger fra det romantiske programmet så de som har er skal gifte seg i Fana kirke er også en målgruppe.

Etter konsertene blir det kaffe, og samtidig er kirken åpen. Medarrangører er andre utvalg i Fana menighet. Konsertene er arrangert med støtte fra Fana

kulturkontoret og Fana Sparebank.

Torsdag 12. juni: Orgel og piano: Kantor Ivar Mæland, sopran: Rikke Bergflødt Kvamme.

Torsdag 19. juni: Orgel og piano: Kantor Ivar Mæland, sopran: Cathrine Snipsøy.

Torsdag 26. juni: Orgel og piano: Kantor Ivar Mæland, sopran: Margareth B. Horn.

Torsdag 3. juli: Orgel og piano: Kantor Ivar Mæland, sopran: Thea Berger.

Torsdag 10. juli: Orgel og

piano: Kantor Ivar Mæland, sopran: Tora Sofie Haar.

Torsdag 17. juli: Orgel og piano: Kantor Ivar Mæland, sopran: Ragnhild Sæle Bergflødt, tenor: Stian Økland.

Torsdag 24. juli: Orgel og piano: Kantor Ivar Mæland, sopran: Miriam Røshol.

Torsdag 31. juli: Orgel og piano: Kantor Ivar Mæland, sopran: Kjerstin Anthun.

Torsdag 7. august: Orgel og piano: Kantor Ivar Mæland.

Fri entre/kollekt. Med forbehold om programendringer. ●

Store korverk trenger stemmer!

Det er lenge til høsten kommer, men søndag 16. november

fremføres *Messe* av Schubert og *Kantate 140* av Bach i Fana kirke, med Fana Kammerorkester og Fana Kyrkjekor med solister.

Slike store korverk krever et stort kor og Fana Kyrkjekor med sin nye dirigent satser på

konserter som et profilerende og rekrutterende tiltak for nye medlemmer til Kyrkjekoret.

Aktuelle sangere kan melde seg til kantor Jan Røshol for nærmere info og stemmeplasing. Kontakinformasjon: Se side 21. ●

UNG FANA
FANA MENIGHET BARNE OG UNGDOMSARBID
WWW.UNGFANA.NO

Ung Fana-kalenderen, juni-september 2014

8. juni: Show med Ytrebygda Ten Sing i Fana Kulturhus.

24. august: Skolestartsgudstjeneste for 6.åringar

29. – 31. august LØFT (Inspirasjonshelg for ungdomsledere)

31. august: Presentasjonsgudstjeneste med nye konfirmanter.

19. oktober: Høsttakkefestgudstjeneste i Ytrebygda kirke.

Les mer:
www.ungfana.no

For første gang er det gjort en landsomfattende leserundersøkelse for å finne ut hvilken status menighetsbladene har, med særlig fokus på hvilken rolle institusjonen har som tilhørighetsskaper til lokalmiljøet/den lokale kirken.

Menighetsbladet - en overlevning eller en mulighet?

80 prosent av de som leser menighetsbladet, går sjelden eller aldri i kirken. Menighetsbladet greier dermed det ingen annen kirkelig kommunikasjon greier: Å nå nesten hele befolkningen.

TEKST: MAGNHILD LANDRØ

I løpet av fjoråret gjennomførte jeg to store landsdekkende undersøkelser av norske menighetsblader; en i samarbeid med TNS Gallup (leserundersøkelse) og en i samarbeid med Kirkerådet (utgiverundersøkelse). Min konklusjon er at menighetsbladet er en tilhørighetsskaper med imponerende stor leserkrets.

58 prosent av det norske folk (over 15 år) mottar et menighetsblad fra Den norske kirke. 80 prosent av disse sier at de leser det «hver gang/så godt som hver gang/av og til». Det er et oppsiktsvekkende høyt tall. Og

når disse leserne også forteller hvem de er og hva slags stoff de liker å lese, sier det mye om bladets evne til å skape tilhørighet til både nærmiljøet og til den lokale kirken. Menighetsbladet har åpenbart en evne til å skape lokal tilhørighet. Det bekrefter flere av svarene i undersøkelsen. Men jeg fikk også mye annen viktig informasjon om hvilken betydning dette bladet har for folk.

Få journalister

Menighetsbladet har en overraskende høy status til tross for at de aller fleste bladene produseres av ufaglærte/ikke-honorerte,

og kontinuerlig må slåss for å overleve økonomisk. Bare 33 prosent av bladene sier at de har medarbeidere med noe journalistisk erfaring (12 prosent i stor grad; 21 prosent i noen grad). Likevel greier de å lage et blad som har så stor leserinteresse. Det er intet annet enn imponerende.

Bilder betyr mye

Svarene bekrefter at menighetsbladet har en rolle som tilhørighetsskaper, idet leseren åpenbart opplever seg som en del av et lokalmiljø som han/hun har interesse av å være oppdatert på. > side 7-8

«Menighetsbladet er trolig sterkt underestimert – trolig til og med av Den

Og leseren er svært konkret i å beskrive hva det er som skaper denne interessen. For leseren er det interessant i å lese om mennesker, mer enn om saker. For 73 prosent av leserne betyr det mye å kunne gjenkjenne folk på bilder. Hele 80 prosent sier at de liker å lese intervjuer med folk fra nærmiljøet, mens 82 prosent av leserne liker lokalhistorisk stoff i bladet. 59 prosent liker å følge med på hva som skal skje i kirken deres, samtidig som andre tall i den samme undersøkelsen viser at de i liten grad benytter seg av tilbudene.

Navnelister over døde, døpte, vigde og konfirmanter har høy interesse, mens «bare» 46 prosent synes det er fint å kunne finne navnene til de kirkelig ansatte i bladet. Alle disse tallene sier mye om menighetsbladets evne til å skape tilhørighet til et lokalmiljø, og trolig også til en lokal kirke. En trenger ikke være fagekspert for å forklare dette: Det handler om gjenkjennelse og nærmiljø; navn, ansikter, nabolag og lokale steder og hendelser du kjenner igjen, eller vet om.

Kutt ut andakten?

Det er naturlig at kirken ønsker å bruke bladet til også å presentere kirkens budskap, selv om eksempelvis andakten ikke vekker så stor interesse i leserundersøkelsen. «Bare» hver fjerde leser tenker at bladets andakt er interessant. Men interessen for kirkens budskap dobler seg brått idet den journalistiske presentasjonsformen endrer seg. På spørsmålet om de leser «intervju med noen som forteller om livet og troen», er svarprosenten på hele 49 prosent. Dette samsvarer med den øvrige positive responsen som i stor grad handler om gjenkjennelse. De som utgir menighetsbladet bør nok gå ut fra at et personlig trosintervju med en «hvem-som-helst» fra nabolaget får betydelig større oppmerksomhet enn en velformulert andakt fra biskopen!

Presentasjonsformen er avgjørende

Tallene sier noe viktig om valg av type stoff og journalistisk presentasjonsform. Et intervju med bilder av gjenkjennbare folk er langt mer interessant enn en monolog/kronikk/artikkel uten den dynamikken som

spørsmål og svar kan skape. For eksempel er det mange lesere som tenker at enqueteen som journalistisk sjanger er interessant. Når jeg sammenholder informasjon fra utgiverne og leserne, finner jeg mye samsvar mellom utgivervisjonene og leserinteressen.

Men på ett punkt kan det synes som om enkelte utgivere har «glemte» det faktum at hovedmålgruppen faktisk er – ifølge leserundersøkelsen – dem som aldri setter sine bein i en kirke! Dette er informasjon som hos utgiver bør avstedkomme en høy bevissthet rundt hvem man lager blad for, samt få noen konsekvenser for måten man velger å lage menighetsblad på – både presentasjonsteknisk og i valg av type stoff.

Menighetsblad - ikke medlemsblad

I 111 år har navnet vært menighetsbladet. I 2013 er det viktig for utgiver å ha en bevissthet om at dette faktisk ikke er et menighetsblad, i den betydning at det kommer kun til menighetsmedlemmenes postkasser, eller kun til de leserne som er aktive medlemmer i sin kirke. Dette sier leserundersøkelsen alt om: 80 prosent av bladets lesere innfinner seg ikke i kirken. For øvrig sier 14 prosent av leserne at de overhode ikke er medlem i Den norske kirke. Og 41 prosent av disse igjen er medlemmer i andre trossamfunn.

Den komplette leserundersøkelsen

De menighetsbladutgiverne som ønsker å vite til minste detalj hva det er i bladet leseren vier sin oppmerksomhet til, bør også lese den mer komplette rapporten fra leserundersøkelsen: «Menighetsbladet – en tilhørighetsskaper med imponerende stor leserkrets». Der er det eksempelvis mulig å se den kritiske viktigheten av å få til en forside som ikke er forutsigbar eller kjedelig. Der kan du også finne ut enda mer om hvem leserne er, og hvilke kategorier lesere som interesserer seg for hva, i de ulike stoffområdene.

Hvem er leserne?

Undersøkelsen viser at 58 prosent av det norske folk i det hele tatt får et menighetsblad i sin postkasse, og 80 prosent av disse le-

ser altså bladet. Dette er landsrepresentative, offisielle tall. Menighetsbladet er trolig sterkt underestimert – trolig til og med av Den norske kirke selv – som kirkens viktigste kommunikasjonsarena.

Med så uventet høye lesertall burde de menighetene som enten har lagt ned sine menighetsblader, eller aldri har utgitt noe blad, sette menighetsbladet tilbake på prioritert plass i sitt driftsbudsjett. I allfall om de ønsker å nå flere enn bare de som er «på innsiden».

Leseren går ikke i kirken

82 prosent av leserne sier at de sjelden/aldri går til ordinære gudstjenester i kirken sin. Hele 34 prosent sier at de knapt har vært innom sin lokale kirke. Men bladet leser de altså likevel! Kvinnene er litt mer ivrige enn mennene i sin lesning av menighetsbladet.

I nesten alle svar i leserundersøkelsen, kommer det fram at kvinner og gruppa 60+ er noe nærmere knyttet til kirken enn hva mennene er, både med sine litt mer positive holdninger og sin deltakelse og interesse.

70 prosent av kvinnene registrerer at bladet er kommet, mens 64 prosent av mennene sier det samme. Den aldersgruppa som legger minst merke til at bladet overhodet er kommet i postkassen, er de under 40. Denne gruppa er forresten gjennomgående mindre interesserte/ivrige på hva bladet kan gi dem.

Menighetsblad eller nett?

95 prosent av alle i Norge oppsøker aldri eller sjelden kirkens nettsider. Dette er tankevekkende tall. Dersom målet for kirken er å nå flest mulig, tror jeg at det i overskuelig framtid ennå vil være en vesensforskjell på å bli gitt en fysisk informasjon/et blad, sammenlignet med det å selv skulle oppsøke den samme informasjonen/budskapet.

Alle som jobber med kirkens kommunikasjon i 2013 bør for eksempel stille seg spørsmålet: Ville de leserne som sier at de har «liten» eller «ingen» eierskap til den kristne tro (40 prosent av bladets lesere) finne på å oppsøke sin kirkes nettside? Eller delta på kirkens øvrige sosiale medier, når ikke engang de «kirkevante» gjør det? Svaret er vel gitt.

Fakta: Leserundersøkelsen

- 58 prosent av det norske folk over 15 år mottar et menighetsblad fra Den norske kirke.

- 80 prosent av mottagerne sier at de leser det «hver gang/så godt som hver gang/av og til».
- 80 prosent av de som leser menighetsbladet, går sjelden eller aldri i kirken.
- For 73 prosent av leserne betyr

- det mye å kunne gjenkjenne folk på bilder.
- Hele 80 prosent sier at de liker å lese intervjuer med folk fra nærmiljøet, mens 82 prosent av leserne liker lokalhistorisk stoff i bladet.

- 59 prosent liker å følge med på hva som skal skje i kirken deres.
- Navnelister over døde, døpte, vigde og konfirmanter har høy interesse.
- 46 prosent synes det er fint å

MØTER MED MENNESKER: - De som utgir menighetsbladet bør nok gå ut fra at et personlig trosintervju med en «hvem-som-helst» fra nabolaget får betydelig større oppmerksomhet enn en velformulert andakt fra biskopen, mener Magnhild Landrø. (Foto: Privat)

Fremtidens menighetsblader

Internett er framtida. Og nåtida. Men etter å ha fått resultatet fra denne store leserundersøkelsen, er det trolig riktig å konkludere med at den dagen den lokale kirken legger ned sitt menighetsblad og prioriterer gode nettløsninger, da har kirken tapt i kampen om å gi folket en reell opplevelse av tilknytning til kirken. Da er kirken blitt en klubb kun for «de interesserte», de som selv aktivt oppsøker kirkens ulike arenaer.

Selvsagt skal kirken også ha oppdaterte nettsider. Men ingen menighet må tro at nettsider kan erstatte menighetsbladet. Der er denne leserundersøkelsen overbevisende entydig. Storparten av det norske folk vil al-

- kunne finne navnene til de kirkelig ansatte i bladet.
- Hver fjerde leser tenker at bladets andakt er interessant.
- 49 prosent liker å lese intervjuer «med noen som forteller om livet og troen».

- 14 prosent av leserne sier de ikke er medlemmer i Den norske kirke.
- 41 prosent av disse igjen er medlemmer i andre trossamfunn.
- 82 prosent av leserne sier at de

dri komme til å oppsøke kirkens nettsider. Hvorfor skulle de det?

Landsdekkende undersøkelse

Parallelt med den store leserundersøkelsen fikk jeg også gjennomført en stor landsdekkende undersøkelse blant utgiverne av menighetsblader i Den norske kirke. Denne undersøkelsen ble foretatt i fjor vår i samarbeid med Kirkerådet (Siv Thompson), som da hadde registrert 238 menighetsblader i Norge. 166 av disse deltok i undersøkelsen. Det er en svarprosent på 70, mer enn høy nok til å kunne anse utgiverundersøkelsen som representativ for utgivere av norske menighetsblader.

Forskningsrapporten kan oppsummeres slik: Det kan se ut som om utgiver tenker at den aller viktigste grunnen til at bladet utgis, er at «bladet holder folk oppdatert på hva som skjer i den lokale kirken».

Hvem lager utgiveren bladet for?

Når det gjelder bladets målgruppe, er det interessant å se hvem utgiver selv tenker på som hovedmålgruppe: «De som bruker kirken og dens mange tilbud» (87 prosent). På en god andreplass kommer «De som aldri oppsøker kirken eller kristelige/kirkelige aktiviteter» (76 prosent). Dette er interessante svar, når vi nå vet at leserundersøkelsen sier at en betydelig storpart (80 prosent) av leserne har ingen tilknytning til kirken eller dens ulike aktiviteter. Det er iallfall viktig at utgiver er seg bevisst at det er et såpass stort sprik mellom disse to målgruppe-virkelighetene. De aller fleste leserne er altså ikke brukere av kirkens mange

- sjelden/aldri går til ordinære gudstjenester i kirken sin.
- 34 prosent sier at de knapt har vært innom sin lokale kirke overhodet.
- 70 prosent av kvinnene registrerer at bladet er kommet,

tilbud. Veldig mange av leserne er heller ikke trosfeller, eller tilhengere av det kirken står for.

Hva slags innhold ønsker utgiveren?

Det virker som om utgiverne (87 prosent) mener at «bladet er vår lokale kirkes mest effektive kommunikasjonsarena». Heldigvis for kirken, er det et stort samsvar her - mellom utgivers og lesernes tanker om hvilken rolle menighetsbladet har som kontaktskaper. Flere av svarene i utgiverundersøkelsen speiler at bladet i større grad er en formidler av informasjon, enn det er en talerstol for kirkens budskap.

Når det kommer til valg av stoff, blir det veldig tydelig hvorvidt utgiver bommer eller treffer i forhold til det leserne sier at de setter pris på. En leserundersøkelse alene skal dog ikke styre en utgivers agenda/bevegrunn for hva bladet skal inneholde. Men sett med journalistiske briller er det viktig at utgiver kjenner til de punktene der spriket mellom utgivers visjoner/målsettinger og leserens behov/interesse blir altfor stort.

Undervurdert medieblomst

Sett med mediemarkedsbriller er det overraskende og imponerende at et blad med så høy leserinteresse og med en så stor tilhørighetsskapende rolle i nærmiljøet, kan produseres med så minimalistiske budsjetter, og uten så godt som en eneste offentlig støttekrone! Det er utrolig at det lar seg gjøre, tiår etter tiår, å utgi et blad med så få og uforutsigbare ressurser, økonomisk som menneskelig. Mer enn 3/4 av utgiverne sier at det heller ikke gis noen form for skoleing/kursing for dem som skal lage bladet.

Leserundersøkelsen viser tydelig at menighetsbladet er kirkens viktigste - og i all hovedsak også eneste - velfungerende arena for jevnlig kommunikasjon med folket. De menighetsrådene som har prioritert menighetsbladet på sine budsjetter, har allerede vunnet i sitt forsøk på å komme folket i møte, når vi vet at 80 prosent av dem som får bladet, leser det. Og 80 prosent av dem som leser bladet, går sjelden eller aldri i kirken. Tallene taler for seg selv. ●

- mens 64 prosent av mennene sier det samme.
- 95 prosent av alle i Norge opplyser at de sjelden eller aldri oppsøker kirkens egne nettsider.

Bønes kirke, Bønesdagen og den lokale dugnadsånden

Bønesdagen har blitt en årlig aktivitet som inviterer til samling og innsamlingsdugnad, men som samtidig er en arena hvor foreninger og lag på Bønes kan vise sitt mangfold.

TEKST: KÅRE OFFERDAL
FOTO: STEIN RUNE RISA

Den store utbyggingen på Bønes og Kråkenes skjedd for 20-30 år siden. Områder som før bare hadde vært utmark, ble en bebygget smeltedigel av folk fra mange kanter. De fleste ukjente for hverandre, og med få eller ingen felles aktiviteter i motsetning til hva tilfellet er i mer etablerte bydeler.

For familier med barn var det greit, da ble barnehage og skole de første kontaktpunktene med andre, mens for voksne ble det ofte liten kontakt med naboer. Etter hvert så Bønes IL dagens lys, og ble et godt fellesskap for unge og voksne. Aktiviteter i regi av kirken ble også satt i gang i nærmiljøet, og tilbudene ble langt flere da den første delen av Bønes kirke stod ferdig i 1997.

En ambisiøs flokk hadde satt seg fore å reise et kirkebygg lenge før dette var plassert på de offentlige budsjettene. Ideen tente en dugnadsånd som hele Bønes ble en del av. Et mangfold av innsamlinger ble satt i gang, og slik ble også Bønesdagen en realitet. Dette har blitt en årlig aktivitet som inviterer til samling og innsamlingsdugnad, men som samtidig er en arena hvor foreninger og lag på Bønes kan vise sitt mangfold.

Trivelig treffsted for bydelen

Bønesdagen ble straks et trivelig treffsted - med et mangfold av tilbud for barn og en god anledning for voksne til å treffe naboer og bli bedre kjent. Fra Langedgården kommer forpakter Erik Krohn Hansen med hest og vogn. Fana brannstasjon stiller år etter år opp med utrykningsvogn, og gir barna en anledning til å se heltene på nært hold. De unge får iføre seg hjelm og spyle med brannslange - langt tøffere enn pappas hageslange - og sikkert en effektiv verveaktivitet for å sikre rekruttering i et spennende yrke.

Med konserter gjennom hele dagen er Bønesdagen også ofte en første anledning til

UNG BRANNSLUKKER: Brannfolkene fra Fana brannstasjon er populære gjester. Bildet er fra 2012.

PINNEBRØD-STEIKING: Speideren er alltid på plass med pinnebrød og andre aktiviteter.

å opptre på «de skrå bredder» enten anledningen er som aspirant med fiolin i Bønes skoleorkester, eller som solist i Minising - alt under nærvær av stolte foreldre, besteforeldre og andre. Og mange får presentert sine gjøremål.

En av disse gruppene var speiderne, som kunne vise frem det spennende aktivitetstilbudet de har, enten det gjelder praktisk kunnskap, samfunnsengasjement, vennskap eller friluftsliv - det siste for øvrig demonstrert ved steking av pinnebrød over åpen flamme der alle kan få prøve seg.

Også Klubben, som favner unge både fra Bønes og Storetveit, har informasjonsstand og får vist hvorfor driften deres, med egen lederopplæring og et engasjerende turprogram, er blitt en så stor suksess. Og slik har det vært gjennom årene - til Bønesdagen før påske i år kunne feire sitt 20-årsjubileum, med et program større enn noen gang. Med deltagelse av alt fra «mini-sangere» til seniordansere; fra glade amatører til norgesartisten Tor Endresen.

Tuftet på frivillighet

Bønesdagen startet som et dugnadspro-

SE DER DANSER BESTEMOR: Seniordans var et av innslagene på årets Bønesdag. De engasjerte og fikk ristet litt liv i bønesfolket.

SANGKOR: Bøneskoret stilte opp med flott sang og allsidig repertoar.

sjekt, og også dagens Bønesdag er tuftet på frivillighet og dugnadsånd. Et mangfold av frivillige stiller opp ikke for bare å spre glede og lage underholdning, men også for å sikre en god gjennomføring. Alt som til sammen blir en gammeldags markedsdag, krever naturlig nok forberedelser og innsats fra mange hold. Bønesdag-komiteen organiserer loddsalg, tråler området etter gevinster, rekrutterer frivillige, holder kontakt med foreninger og organisasjoner og ser til at alt går som planlagt.

Kommet for å bli

Selv om Bønefolket har fått realisert begge byggetrinn av kirken, så er innsamling fortsatt et av formålene med Bønesdagen. I tillegg til at menigheten får friske midler til å drive aktiviteter i nærmiljøet, går også en del av overskuddet inn i Bønesfondet. Alle lag og organisasjoner som deltar på Bønesdagen kan søke om å få tilskudd fra fondet, og på den måten blir verdiskapingen delt ut til beste for gode formål i området.

Bønesdagen åpner opp kirken for både kirkevante og de som ikke går i kirken til vanlig, og har gjennom 20 år både gjort kir-

SJONGLØR: Ola Kåre Risa sjonglerte og viste hukommelsestriks i anledning 20-årsjubileet.

Fakta: Bønesdagen

- Feirer 20 årsjubileum i 2014
- Startet som del av innsamlingen til Bønes kirke.
- Arrangeres årlig av Bønes menighet siste lørdag før palmehelgen.
- Lokale kor, lag, organisasjoner og enkeltpersoner opptre, lager aktiviteter og informerer om sitt arbeid.
- Inntektene kommer primært fra kiosk- og loddsalg.
- En del av overskuddet går inn i Bønesfondet, hvor de som deltar på Bønesdagen kan søke om støtte én gang i året.

ken til et lokalt samlingssted, og støttet opp under både kirkelige aktiviteter og andre lag og organisasjoner i nærmiljøet. Bønes menighet har som visjon «Åpen, synlig og til stede». Bønesdagen har blitt et arrangement som konkretiserer denne visjonen. Bønesdagen er «Åpen, synlig og til stede» i praksis. Vi gleder oss til de neste 20 årene! ●

ILDSJEL: Anny Svendsen har de siste årene vært en ildsjelene i Bønesdag-komiteen. Bønesdagen er avhengig av frivillige som tar ansvar og ikke er redd for å ta i et tak.

Messe Solennelle av Louis Vierne

Sotra reviderte
Birkeland kantori
Cantus, Skjold
Slettebakken
Motettkor

Dirigent:
Olav Øgaard

Orgel:
Guro Rotevatn Buder
Sigurd Melvær Øgaard

Slettebakken kirke 15/6 kl. 19.30
Bergen Domkirke 18/6 kl. 20.00
Fjell kyrkje 19/6 kl. 20.00

Billetter kr. 150 (familie kr. 400) v/inngangen
Konsernten er støttet av Bergen Kommune

Minnet om Sigmund Skage (1914-1993) holdes levende i Fana.

100-årsjubileum for Sigmund Skage

Søndag 27. april var det hundre år siden Sigmund Skage ble født. Dette ble markert med stor konsert i Fana kirke.

AV DAG VAULA

Skage er en av de eldste gårdene i Ytrebygda, og forfedrene til Sigmund var kjent for sin musikalitet flere generasjoner bakover. Sigmunds far Torleiv var gårdbruker, smed og bygningsmann, og fra 1907 han organist i Fana kirke. Det var han i 40 år til sønnen Sigmund overtok i 1946 og fortsatte i nye 40 år.

Alt i seksårsalderen trakterte Sigmund husorgelet i heimen, og i kirken fikk han prøve seg på orgelkrakken lenge før føttene nådde ned til pedalene. Etter hvert ble føttene lange nok, og i tolvårsalderen lot faren ham spille barnedåpssalmen. 15 år gammel ble Sigmund fast bedehusorganist i Blomsterdalen og omtrent samtidig begynte han på musikkonservatoriet i Bergen der han studerte orgel, piano og musikkteori. Han avtjente verneplikten i Garden i Oslo, og tok samtidig orgeltimer hos Arild Sandberg. Organisteksamen tok han nitten år gammel som den yngste i landet.

40 år som organist i Fana Tredveårene var harde tider i Norge, så for Sigmund ble det mange år med vikariater. Men i 1942 kom det bud fra Åsane. Menigheten der var av nasjonale grunner misfornøyd med sin egen organist, og skipsreder Wallem ville betale en ekstra organiststilling av egen lomme. Her virket Sigmund frem til han i 1946 fikk organiststillingen i Fana. Den stillingen beholdt han i førti år, bortsett fra

en kort permisjon da han var domkantor i Stavanger.

Komponisten Skage

Sigmund Skage var en habil komponist. Ikke minst er hans brudemarsj med folkemusikalsk stemning blitt et kjærminne for mange brudepar. Likevel var det nok virket som utøvende musiker, dirigent og pedagog som sto hjertet hans nærmest. Et stort høydepunkt var feiringen av Fana kirkes 800-årsjubileum i 1953, der han fikk vist mye av sine evner på én gang. Et vokalensemble sammensatt av Liland Songlag, Fana Mannskor og det helt nye Fana kyrkjeorkester framførte den store jubileumskantaten med tekst av Theodor Hovda og musikk av Sigmund Skage for et fornemt publikum med kong Haakon i spissen.

Store deler av jubileumskantaten ble framført på nytt i 1981, og har vist seg å ha kvaliteter som tåler tidens tann.

Minnestunder

Sigmund Skage tok avskjed med orgelkrakken og kirkekoret i 1986, 72 år gammel. I Fana Mannskor fortsatte han som dirigent fram til mars 1988, da det ble holdt avskjedskonsert og stor fest som takk for 46 års innsats for koret. Sigmund Skage døde 13. april 1993. Ved sørgehøytiden i Fana kirke deltok både Fana mannskor og Fana kirkeorkester for å hedre dirigenten som hadde skapt begge disse korene. ●

Stipendutdeling: Ved jubileumskonserten 27. april delte styret i Sigmund Skages minnefond ut tre stipender á 20.000 kroner. De to første stipendene gikk til Christian Sommerfelt (klaver) og Rasmus Hella Mikkelsen (fiolin). Til stor applaus fikk orgelklubben Ferdinand det tredje stipendet, med ros for sin virksomhet i Sigmund Skages ånd og tradisjon som orgelpedagog.

Besøktstjenesten i Fana prosti inviterer til INSPIRASJONSKVELD

Tirsdag 30. september kl. 19-21.30 på Nesttun eldrecenter, Hardangerveien 6A, Nesttun, like nedenfor Fana legevakt.

«ELDRE OG VERDIGHET – DE FRIVILLIGES ROLLE»
v/Eirin Hillestad fra Verdighetssenteret.

Enkel kveldsmat, samtale og informasjon om besøktstjenesten i prostiet. Arrangementet er gratis og åpen for alle interesserte.

Påmelding/spørsmål/skysst:

Diakon Linda Bårdsen tlf. 55 36 22 85/483 02 448.

E-post: linda.bardsen@bergen.kirken.no

Diakon Kjerstin-Marie Vereide, tlf. 55 59 71 15.

E-post: kjerstin-marie.veraide@bergen.kirken.no

Diakon Reidun Laastad Dyvik, tlf. 55 30 81 17.

E-post: reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no

VELKOMMEN OGSÅ OM DU IKKE HAR FÅTT MELDT DEG PÅ!

DEN NORSKE KIRKE
Menighetene i Fana prosti

Kantor-veteran Olav Øgaard takker av med konsert

Kantor i Slettebakken, Olav Øgaard, rundet 70 den 3. mars i år, og i disse dager legger han siste hånd på verket som offentlig ansatt tjenestemann.

AV FRODE HJERTNES

I juni (se annonse side ni) runder han av karrieren med tre fremførelser av Louis Viernes «Messe Solennelle». Den vil settes opp i Slettebakken kirke, Bergen domkirke og Fjell kirke, og det med et kor sammensatt av sangere fra Sotra reviderte, Birkeland kantori, Cantus Skjold og Slettebakken motettkor.

Et fantastisk verk

Motettkoret har framført denne messen rundt ti ganger tidligere, første gang i 1999 - med Bergen domkirke og Stavanger domkirke som de mest prestisjefylte arenaene. I Fana prosti har de sunget den i Slettebakken, Birkeland og Skjold kirker.

– «Messe Solennelle» uttrykker så mange fasetter av bønn og tro som jeg og korsangerne kan kjenne oss igjen i – fra den ydmyke stille bønn til det desperate kyrierop, fra den stille undring til den pompøse lovsang, sier Øgaard.

– Vi opplever at musikken gjør noe med oss når vi framfører den, og det er vårt håp at den også gjør noe med tilhørerne. Både koret og jeg opplever at det er et fantastisk verk!

Ville gjenreise kirkemusikken

«Solennelle» betyr høytidelig. Musikkhistorisk er det Beetho-

ven som først bruker ordet med sin «Missa Solemnis» (1823), muligens for å kunne utarbeide messen mer som et symfonisk verk. Widors (1878) og Viernes (1899) messer er nettopp ment til liturgisk bruk, som en gjenreising av kirkemusikken etter en periode der den nærmest ble omgjort til operettemusikk.

– Det triste var at like etter Viernes messe var urframført, førte skillet mellom stat og kirke i Frankrike i 1905 til en krise for kirkemusikken som rev bort grunnlaget for korene i St. Sulpice og Notre Dame. Det førte til at messen ikke kunne framføres i gudstjenestene, og den fantastiske messen fikk en skjebne den ikke fortjente, forteller Øgaard.

Kirkemusikerens rolle

– Hvordan er kirkemusikkens stilling i dag?

– I Den norske kirke har det i en periode nå vært en tendens at alle andre enn kirkemusikere skal definere kirkens musikk – gjerne med henvisning til lavterskeltilbud. Da spør jeg: Lav terskel for hvem? Resultatet kan lett bli at musikken i kirken blir så banal at ingen med en smule musikalske evner føler seg vel ved å være i kirken.

Kirkemusikerens stilling er blitt svekket i tjenesteordning, og mange vedtak og planer fra kirkemøter, kirkeråd og fellesråd bærer preg av at kirkemusi-

KIRKEMUSIKKEN SAMLER ALLE: I sentrumskirkene makter de store kirkemusikk-arrangementene å samle fulle kirker med publikum fra alle aldersgrupper. – Det burde fortelle alle om betydningen av å satse på kirkemusikk, sier Olav Øgaard. FOTO: GEIR INGE NEDREBØ

kerne ikke har kommet til orde i saksbehandlingen.

Barnekor legges ned

– Resultatet av alt dette kan lett bli at kirken ender opp som en uinteressant arena i kulturpolitisk sammenheng. Det er heller ikke interessant å ta fire års utdanning dersom kompetansen ikke blir respektert i kirken, eller dersom man bare blir tilbudt stillingsbrøker på 50-60 prosent.

I Bergen hadde kirkemusikken gode kår fram til 2006. Siden da har bortimot alle kantorstillinger blitt betydelig re-

duert. Resultatet er at mange kor er blitt nedlagt.

– Særlig alvorlig er det at mange barnekor er lagt ned, mener Øgaard.

– Barnekorene er kirkens viktigste arena når det gjelder å bygge tilhørighet til gudstjenesten. Opplæring er et viktig bidrag til å senke terskler inn til kirken – det er viktig med gode opplevelser knyttet til kirkemusikk! Da må imidlertid forholdene legges til rette fra kirkens side. I Slettebakken har jeg opplevd at både menighetsråd og ansatte ser betydningen av dette, og jeg er veldig takknemlig for det. ●

Sølvkrossen

Kva er det som skjer når menneske kjem til tru på Jesus Kristus? Eg misunnar den som har eit uttømmande svar!

AV PROST PER
BARSNES

Problemstillinga utløyer ofte forvirra undring. I vår

tradisjon har vi stor respekt for det innsyn i livet sine djupner, som eit skarpskodd intellekt evnar å gi oss. Og ingen får meg til å seie eit vondt ord om det! Tankekrafta er gull verd. Men vi både registrerer og erfarer at djuptpløyande tankekraft, eller mangel på det, ikkje kan brukast som forklaring på kvifor nokon trur på Jesus Kristus og andre ikkje. For vi finn menneske med alle grader av tankekraft både i trua og i vantrua sin leir.

Vi kan vel bli samde om at det er både trongsynt og einspora å reindyrke eit menneskesyn, der intellektet aleine vert den avgjerande tunga på vektskåla. Åndslivet, som også tankekrafta er ein sentral del av, er mykje meir samansett enn som så. Tenk berre på kjenslelivet vårt, på lengslene våre, og dei draumar lengslene utløyer.

Heimlengt er ei usynleg kraft som dei fleste av oss har erfart med vekslende styrke. Den

treng ikkje å vere uttrykk for mistrivsel ved å vera der vi er, men den signaliserer at vi har endå meir lyst til å vera ein annan stad. Heime.

Trongen etter kontakt med våre slektsrøter viser seg stundom veldig sterk. Vi veit at menneske som frå tidleg barn-dom fekk sin oppvekst i ein annan familie enn den han eller ho vart fødd inn i, reiser i vaksen alder på tvers av kloden, for om mogleg å koma i kontakt med sitt biologiske opphav. Ut frå ein kald rasjonell tenkning kan det av og til verke heilt urealistisk. Likevel skjer det. Det duger ikkje uprøvd!

Som åndsindivid har vi alle ein ibuande trong for å sprengje grenser. Drivkrafta i all religiøsitet er gåtefull «heimlengt» etter kontakt med vårt første opphav, Gud, som skapte oss i sitt bilete! I det gåtefulle rom har mysteriet plass. Mysteriet sprengjer grensene for kva vi kan gjennomskue eller etterprøve med vår fornuft. Forholdet ikkje finst ei fornuftig forklaring på, kan vi med eit lett skuldertrekk bli freista til å parkere som uinteressant irrasjonalitet. Men føresetnaden for å kunne felle ein slik dom, er at vi

SØLVKROSSEN PÅ FANAKYRKJA: Krossen lever dag og natt. Om dagen er det sollyset som speglar seg i krossen, om natta månelysset, gatelys og billys. FOTO: HJ-3PO

evnar å sjå alle samanhengar i tilværet.

At vår tanke står still, er ikkje utan vidare noko prov på at noko er ufornuftig! Det er like snart eit uttrykk for at det å sjå samanhengen sprengjer min kapasitet. Mange vel å innrømme at vi menneske ser stykkjevis og delt, og opplever det frigjerande å opne seg for mysteriet. Den Heilage Ande er eit slikt grensesprengande mysterium. Det som hende pinsedagen er vanskeleg å forklare, men det var sterkt å erfare! Det er meir mellom himmel og jord enn vi kan forstå!

Jordbunden trældom kan gjere oss farleg nærsynte. Jesus sa ein gong: «Mennesket lever ikkje berre av brød, men av kvart ord som kjem frå Guds munn». Det kan vere spennande å omskrive dette utsagnet litt: Mennesket lever ikkje berre av sjølvtenkte tankar, men av kvart ord som kjem frå Guds munn.

Eg spurde innleiingsvis: Kva

er det som skjer når menneske kjem til tru på Jesus Kristus? Menneske opnar seg for mysteriet og gir Jesu ord rom. Og sjølv om perspektivet sprengjer tankens fatteevne, er Jesu ord sanneleg også mat for tanken! Pinseunderet er at Den Heilage Ande gjer Jesu ord levande for oss, og let oss oppleve Guds nærver i våre liv. Å vere pilegrim er å vere ei søkande og lengtande sjel, som opnar seg for pinseunderet.

Sølvkrossen i Fana kyrkje var eit pilegrimsmål. Framleis er sølvkrossen Fana kyrkje sitt sentrale symbol. Det kan alle sjå på toppen av kyrkjetårnet. Og krossen lever dag og natt. Om dagen er det sollyset som speglar seg i krossen, om natta månelysset, gatelys og billys. Samtidig som sølvkrossen alltid er den same, gir den alltid ei ny visuell oppleving! Det er eit fint bilete på det som skjer når Den Heilage Ande gjer Jesu ord levande! God pinse! ●

Olsokfest for alle

Vi byrjar markeringa med olsokmesse i Fana kyrkje, tysdag 29.juli kl. 18. Deretter fortset olsokfesten på Hordamuseet.

Program:

- Kåseri
- Leik og dans på vollen (i tilfelle regn vert arrangementet

flytta innandørs til låven)
• Korgafest og hyggeleg prat. På korgafest tek alle med mat og drikk til seg og sine + litt

MINNES OLAV: Olav den hellige falt på Stiklestad 29. juli 1030, og dermed skulle olsok være 28. juli om kvelden (og natt til 29. juli). Men olsok har etter hvert kommet til å bli brukt om selve Olavsdagen den 29. juli. Dagen er markert med en øks på primstaven.

ILLUSTRASJON: «OLAV DEN HELLIGES DØD», MALERI FRA 1859 AV PETER NICOLA ARBO

- ekstra så ein kan dele, om nokon har gløymt seg
- Olsokbål ved Fanafjorden. ●

Arr: Fana prosti

Kyrkjehistorisk sogespel

Sidan premiera i 1985 har nærare 90.000 personar reist til Kinn og sett spelet som vert framført mellom bergveggen og steinkyrkja på den vesle øya Kinn lengst vest i Noreg.

AV PER BARSNES

Kinn sokneråd og Sogn og Fjordane teater er for 30. året på rad glade for å kunne be inn til «Kinnaspelet – Songen ved det store djup».

Folkekultur

Det heile begynte med Stiklestadspelet, «Spelet om Heilag Olav» i 1954. I dag blir det kvart år satt opp over 70 slike historiske spel rundt i Noreg. På historisk grunn blir drama både fra verkelege hendingar, sagn og forteljingar frå århundrer og tusenår tilbake gjenskt. Det er på bygdene og i småbyane vi finn dei fleste, og spela blir til i eit omfattande samarbeid med etablerte lokale teatermiljø og regionteatre, og med profesjonelle skodespelarar i hovudrollene.

Ei sjeldsynt oppleving

Kinnaspelet er i denne samanhengen ei oppleving det ikkje finst maken til: Det naturlege lune og lydvarer amfiet innunder Kinnafjellet, skiftande hav og ein høg himmel som bakteppe – ja, berre båtreisa ut gjennom øygarden gjer Kinnaspelet til noko ein ber med seg i lang tid. Teksten er

skreven av Rolf Losnegård, og musikken er laga av Per Janke Jørgensen. Kinnaspelet vert framført av Sogn og Fjordane teater og over 150 amatørar på øya Kinn vest for Florø.

Spelet i spelet

Mange har vorte så fengsla av opplevinga, at dei kjem att år etter år. Årleg gjennomsnitt er på nær 3000 tilskodarar, noko som i seg sjølv er imponerande når ein tenkjer på at alle må reise med båt for å koma til Kinn.

Stykkets handling er frå sommaren 1537. Den danske futen kjem til øya med bod frå Kong Christian av Danmark-Noreg om at den katolske presten på Kinn må vike sin plass for protestantismen. Det er Seljumannamesse denne dagen, og bygda har førebudd eit kyrkjespel om St. Sunniva som dei skal framføre i det futen kjem.

Alle hovudrollene i stykket blir i år spela av dei same skodespelarane som i fjor. Futen i stykket blir spela av Lars Sørebo, medan Iduon Losnegård skal spele Margrete prestefrille. Kyrre Eikås Ottersen spelar

Bli med!

- Laurdag 21. juni kan du bli med på båtutturen til øya Kinn, rett vest for Florø, der du får oppleve årets premiera av «Kinnaspelet – Songen ved det store djup», som blir spela ute i det naturlige amfiet ved den gamle steinkyrkja.
- Teater og natur spelar her på lag i eit samanvevd drama både frå reformasjonens dagar i 1537, og frå middelalderlegendene om «heilagmennene» frå vest som bar med seg den kristne bodskapen til Vestlandet.

Påmelding direkte til:

Kinnaspelet, postboks 111, 6901 Florø
kinnaspelet@gmail.com
telefon: 57 75 25 30 - 918 86 264.

Meir info:

www.kinnaspelet.no

prest, og Lars Berge er både Tarve og vikinghovding Ramn. Oda Alisøy spelar Borni og Sunniva.

Direktebåt t/r Bergen-Kinn.

Det vert også dette året sett opp direktebåt frå Bergen til Kinn til premiera på årets spel den 21. juni. Avreise frå Strandkaiterminalen i Bergen kl. 08. Ein tek sikte på å vere attende i Bergen om lag kl. 20. Båtturen er i seg sjølv ei stor naturoppleving, og kostar (fram og tilbake, inkludert framsyninga) kr. 1000,- per person. ●

FOLKEKRAV: Den danske futen gjer om på sitt vedtak om å gi prestekappa og kyrkjens nøkkel til Tarve, slik at den gamle katolske presten får behalde sitt kall slik folket krev. Men han må love å fylgje kongens og Luthers lære.

Jonsok og olsok hører sommeren til

I løpet av sommeren kommer to merkedager, som begge opprinnelig hadde sterkere tilknytning til kirken enn i våre dager, og som da fikk folk til å samles på kirkebakken vel så lenge som de var til gudstjeneste inne i kirken.

AV MARTIN A. E. ANDERSEN

Sankt Hansdagen 24. juni var til minne om Døperen Johannes, som ble født et halvt år før Jesus og regnes som hans forløper, og på olsokdagen 29. juli skulle en feire minnet om Olav den Hellige, som stod sentralt i arbeidet med å få kristen tro kjent i Norge, og som falt i slaget på Stiklestad akkurat på den nevnte datoen i år 1030.

Begge var av paven i Roma erklært å være helgener, noe som betydde at de stod særlig nær Vår Herre, og at en dermed kunne rette sine viktigste bønner til dem. Enkelt personer som i tro og gjerning hadde vist en helt usedvanlig iver og spesiell innsats i sitt kristenliv, kunne etter sin død av paven kåres (som det het) til helgen. Johannes hadde døpt Jesus og Olav hadde ofret livet i sitt arbeid med å bringe kristentroen til Norge.

Markeringen av St. Hansdagen heter også etter gammelt jonsok (jonsvaka), og skulle starte kvelden før og vare utover natten frem til selve St. Hansdagen, minnedagen for fødselen til Døperen Johannes et halvt år før julekvelden. St. Hansdagen skal peke på det som er lyst og viser fremover, og markeringen samler seg derfor allerede dagen før omkring årets lyseste kveld med bålbrekking, mat, sang og dans. Iblant agerer man også bryllup, og lar to barn leke brudepar.

I de nordiske land med et langt og mørkt vinterhalvår har nok eldgamle tradisjoner fra førkristen tid vært med å vedlikeholde og sette sitt preg på markeringen og vår feiring av St. Hansaftenen. Da skulle fremtidstro, glede og forventninger til årets grøde riktig få slippes løs, og noe av dette henger igjen også i våre dager. Kirken har stort sett latt feiringen av St. Hans gå sin gang uten i særlig grad å sette sitt stempel på den. Ganske annerledes har derimot utviklingen vært for våre dagers markering av Olsok, der vandringen på pilgrimsveier, egne kirkekonserter og gudstjenester stadig øker i omfang.

Olav den Hellige falt i slaget på Stiklestad 29. juli 1030, og på stedet hvor han

JONSOKBÅL: St. Hansdagen skal peke på det som er lyst og viser fremover, og markeringen samler seg derfor allerede dagen før omkring årets lyseste kveld med bålbrekking, mat, sang og dans.

ILLUSTRASJON: MALERI AV NIKOLAI ASTRUP

ble gravlagt, har den praktfulle Nidarosdomen blitt reist, et mektig kirkebygg som vi må til England eller Kontinentet for å finne lignende i størrelse og utforming. Helgenskrinet med Olav den Hellige er borte, men gravplassen og minnet om den norske helgenkongen har i århundrer trukket pilgrimer til Nidaros, som var byens gamle navn.

I våre dager har en ryddet og merket flere stier og veier som fører frem til Nidaros. Også fra svensk side av grensen er nå pilgrimsveier merket og tatt i bruk, og nytt av året er et større skip som i juli skal følge kysten fra Rogaland til Trondheim for å plukke opp pilgrimer som så skal komme sjøveien til olsokfeiringen i Nidarosdomen 28. og 29. juli. Vandringen frem til Nidaros og opplevelsen av gudstjeneste, kirkerommet og konserter der gjør dette til noe annet og langt mer for den enkelte vandrer enn bare en reiseopplevelse i vakker, norsk natur i den lyseste og varmeste årstiden.

På Vestlandet har vi fra gammelt av også hatt et eget mål for pilgrimsvandrere fra nær og fjern ved St. Hanstid. Ikke minst fra utlandet har vandrere kommet og lagt veien til stavkirken i Røldal, som har stått i dalen innerst i Hardanger fra slutten av 1100-tallet. Ved bønn og knefall med tilbedelse foran et krusifiks i kirken natt til

St. Hans, har folk i århundrer ment at de kunne bli helbredet fra sykdom og legemlige plager. Så sent som i 1835 skal dette ha vært vanlig, og selv i våre dager valfarter mange til den gamle kirken i Røldal.

Gamle pilgrimsveier frem til kirken i Røldal blir igjen tatt i bruk, og særlig fra Nederland valfarter pilgrimer til krusifikset i denne kirken. Tradisjonen går trolig noen hundre år tilbake til den gang hollendere kom til norskekysten for å hente tømmer til skip og diker. La oss til slutt bare minne om at Fana kirke også har vært et valfartsmål for pilgrimsvandrere, men da uten spesiell tilknytning til jonsok eller olsok. ●

Ordforklaringer

- Johannes: Yohanan (hebraisk), Joannes (gresk)
- Jonsok/jonsvaka (gml.norsk): våketid kvelden/natten før St. Hansdag, 24. juni
- Olsok/olavs vaka (gml.norsk): våketid kvelden/natten før St. Olavs dag, 29. juli
- Valfart: reise til et hellig sted
- Pilgrim: en som reiser til et sted som i hennes/hans tro er hellig
- Sanctus (St.): hellig mann
- Sancta (St.): hellig kvinne

Ildsjelen Kjell Erik Wiborg:

Han som «alltid er der»

Ingen som har vært til stede i Storetveit kirke noen ganger kan ha unngått å støte på Kjell Erik Wiborg. Vi som har tilhørt menigheten noen år, har lært ham å kjenne som han som «alltid er der».

VIKTIG OPPGAVE: Frivillige er mangelvare, og menighetsbladet må jo ut til alle de tusener av lesere. Så dersom noen av distributørene skulle bli forhindret i jobben, overtar Kjell Erik Wiborg.

Menighetsbladet vil presentere og gjøre litt stas på noen av de mange flotte frivillige medarbeiderne i menighetene. Tidligere har vi møtt ildsjeler fra Fana og Skjold, nå er stafett-pinnen i Storetveit. Deretter går den videre til Søreide, Slettebakken, Bønes og Birkeland.

TEKST: LOKALREDAKSJONEN I STORETVEIT
FOTO: GEIR MØLLER

Kjell Erik har vært meget synlig i menighetens virksomhet, i og med at han har vært tekstleser i gudstjenestene omtrent så langt tilbake som noen er i stand til å huske. Men det er mange viktige oppgaver som ikke er like synlige for kirkegjengere flest.

Ungdomsklubb ble inngangsport

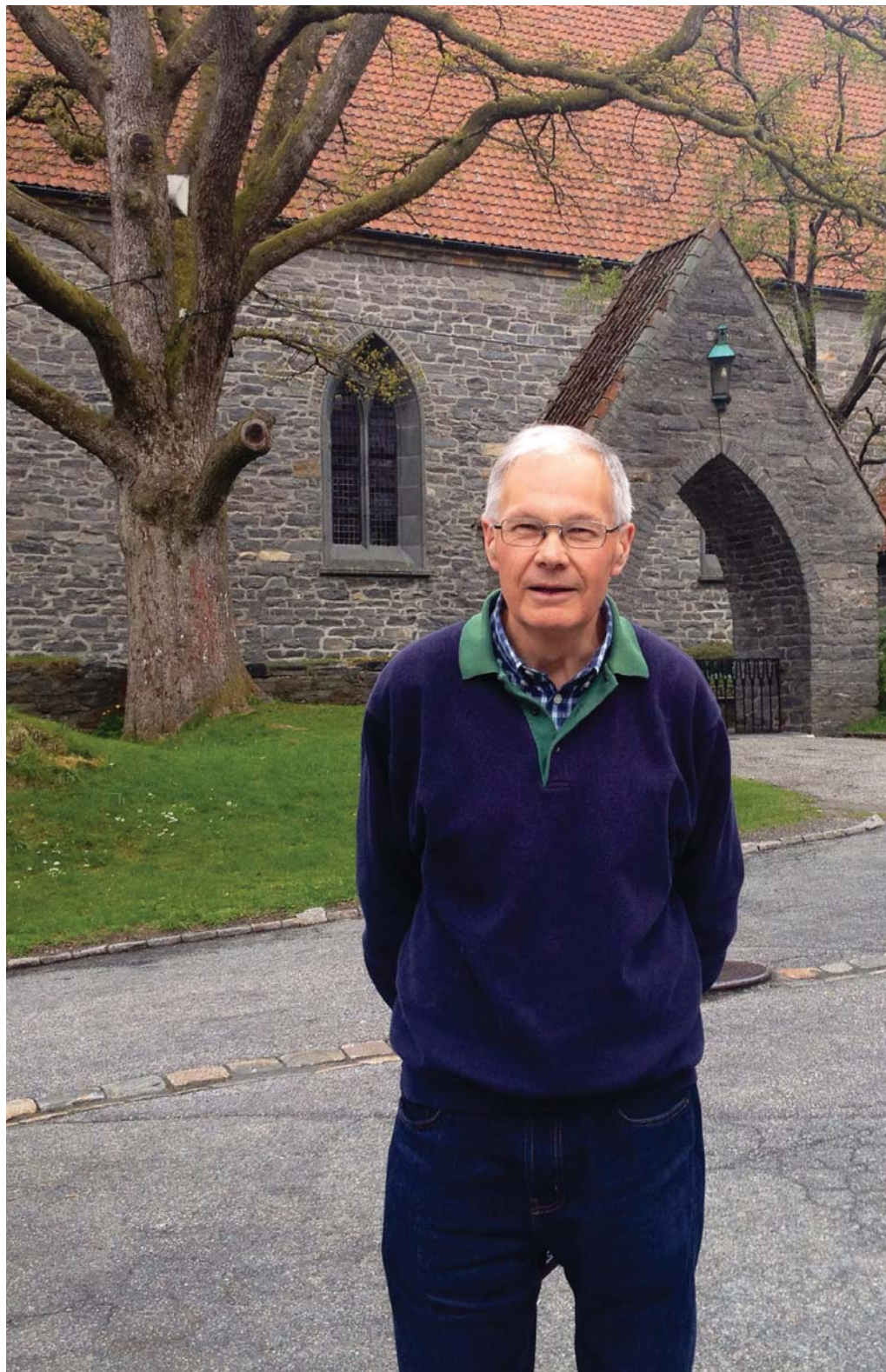
Det var ungdomsklubben i Storetveit som var hans «inngangsport» til menigheten, da hans konfirmandkull ble invitert med på klubb-samlingene. Dette ble etter hvert Kjell Eriks «opplæringsarena» og hans andre hjem. I klubben var det et godt, sosialt fellesskap, og den gang som nå var friluftsliv en vesentlig del av aktiviteten.

Hans første tur med klubben var en fot-tur på Folgefonn-halvøya i 1959. Lederoppgavene kom også ganske snart, som assistent til en gruppeleder. Imidlertid mente Kjell Erik den gangen at ledelse ikke var hans sterkeste side, så han gikk ikke videre på den veien.

Kom tilbake

Økonomi, derimot, lå hans hjerte nær, så han gikk i gang med å selge cola (på kreditt) til klubbmedlemmene. Som en senere har kunnet konstatere, har pengene «forfulgt» Kjell Erik nokså tett helt siden ungdommen.

Etter avtjent militærtjeneste i 1964 kom Kjell Erik tilbake til klubben. Da var situasjonen den at Dag Møller, klubbens grunnlegger, ønsket en pause fra ledervervet, og Kjell Erik ble med i en gruppe som overtok ledelsen av klubben. Omtrent

samtidig ble han med i redaksjonen for menighetsbladet, som ungdommens representant.

Aktivt ektepar

Unge Kjell Erik var nå blitt en gifteferdig mann, og Gerd ble en Wiborg. Hun viste nok ikke den gangen hva hun gikk til, med en mann som skulle komme til å bruke så store deler av sin fritid i tjeneste for Storetveit menighet. Det faktum at

hun fortsatt, etter nesten 50 års ekteskap, fullt ut støtter opp om sin mann, og dessuten selv er aktiv i flere tjenester, er jo et solid bevis på at båndene dem imellom har vært (og fortsatt er) meget sterke.

I 1968 flyttet familien til Fyllingsdalen. Det er vel nødvendig å si at de også der ute engasjerte seg i menighetsarbeidet.

Ledet menighetsrådet

Denne «utlendigheten» varte i fem år. 20.

januar 1973 overtok de huset med adresse Lyngbakken nr. 2, og der har ekteparet bodd siden den gang - hele tiden som aktive i Storetveit menighet.

I 1978 ble Kjell Erik spurt om å stille til valg til menighetsrådet. Han svarte ja, kom inn, og ble like godt valgt til formann fra første stund.

Formannsjobben hadde han i hele den første perioden, og så tok han på seg nestledervet i de påfølgende fire år. Oppgavene sto i kø: Omtrent samtidig med at

TRE ANSVARSOMRÅDER: Ungdomsklubbens opptaksløfte sier at menighetsarbeidet skal ha tredje prioritet i livet, etter hjem/familie og arbeid/skole. Kjell Erik kan kanskje av og til ha kommet i skade for å stokke litt om på disse tre ansvarsområdene.

formannsvervet i menighetsrådet kom, ble det også nødvendig å finne folk som var villige til å være tekstlesere under gudstjenestene. Og Kjell Erik stilte opp.

Nye oppgaver

Menighetsbladet var en arena Kjell Erik kjente fra tidligere, og der ventet flere oppgaver: I 1985 ble kassererjobben ledig, og hvem stilte opp? Selvfølgelig Kjell Erik! Det viste seg snart at det i denne forbindelse var flere oppgaver som måtte tas hånd om. Det måtte skaffes midler til trykking av bladet, og det måtte organiseres et distribusjons-apparat av frivillige, for å spare portoutgifter.

Ifølge hans hjemlige støttespiller er Kjell Erik en mann som bare setter i gang og gjør det som må gjøres. Slik også her. Han skaffet annonsører til bladet, og han satte opp et «rode-system» og engasjerte folk til å bemanne rodene og dele ut bladet.

Regnskapsfører

Distribusjonsjobben har ikke blitt mindre med årene. Frivillige er mangelvare også på dette område, og menighetsbladet må jo ut til alle de tusener av lesere. Så dersom noen av distributørene skulle bli forhindret i jobben, overtar Kjell Erik.

Mer om penger: Diakoni-utvalget trengte en regnskapsfører. En fant ut at det burde lages et del-regnskap for kirkeofringene. Bankmannen ble engasjert! (Ved å vri litt på et gammelt eventyr-ut-sagn kan vi vel si: «Og er han ikke fri, så regner han vel enda.»)

Tjener Herren med glede

Det ville trolig være lettere å liste opp de oppgavene i menigheten som ekteparet Wiborg ikke har vært innom, enn de som de har engasjert seg i. Men vi tar likevel med et lite utvalg av engasjementer i tillegg til de som allerede er nevnt: Besøktjeneste, Aktiv Fritid, kirkeskyss, og arrangere/holde arkiv for kirkebladet.

Når en så spør hva som har vært drivkraften for dette sterke engasjementet gjennom alle disse årene, kommer det stille:

- Et ønske om å gjøre en innsats for den menigheten der en bor. Og så vil jeg gjerne holde fast i gudstjenestens utgangshilsen: «Gå i fred, og tjen Herren med glede!»

Stor kapasitet

I denne situasjonen kan en ikke unngå å tenke på sangstrofen «Virke sådan i det stille, det var det jeg gjerne ville». Kjell Erik henviser også til ungdomsklubbens opptaksløfte som sier at menighetsarbeidet skal ha tredje prioritet i livet, etter hjem/familie og arbeid/skole. Det er vanskelig å fri seg fra tanken på at Kjell Erik kanskje av og til kan ha kommet i skade for å ha stokket litt om på disse tre ansvarsområdene. Det er nesten fristende å tro at Kjell Erik skrøner litt når han forteller at han også har hatt kapasitet til å engasjere seg i annen virksomhet.

Mange verv

Men det er ingen skrøne: Han er med i Bankøkonomisk Forening, der han både har vært leder for lokal-laget i Bergen, og vært med i sentralstyret for foreningen. Dessuten har han i 20 år vært medlem i Bergen YMC, der han i 15 av disse årene har vært med i styret, og er i ferd med å påta seg en ny periode som klubbens president. Samtidig har han i 20 år vært sterkt engasjert i styre og stell av Bergen YMC.

Alle som har engasjert seg i en eller annen form for frivillig arbeid vet at «motbakkene» kommer før eller senere. På spørsmål om hvordan han klarer å komme videre etter slike tilbakeslag, svarer han at han ikke tar dem inn over seg, og han legger til:

- Jeg gjør det jeg kan, og det jeg synes jeg er best på, og tar ikke de store utfordringene.

Menigheten «eldes»

At han ikke tar på seg de store utfordringene er hans egne ord. Ledelse av menighetsrådet, ansvar for menighetsblad og økonomi er store utfordringer i andres øyne, og særlig slik de blir utført av Kjell Erik. Om utviklingen i menigheten i løpet av alle disse årene, dagens situasjon og visjoner/tanker om fremtiden sier Kjell Erik at kanskje den mest markante endringen og største utfordring er at aldersfordelingen i menigheten har endret seg.

Menigheten begynner å bli «gammel», og det er vanskelig å finne yngre folk som er villige til å engasjere seg. Det som en kanskje kan håpe på, er klubb- og konfirmantforeldre, og foreldre til barn som deltar i andre av menighetens virksomheter. Det skulle egentlig være rikelig å ta av. ●

Holder gravplassene vakre

I vår kultur er det vanlig at etterlatte ønsker å hedre avdødes minne ved å stelle pent med graven. Man reiser et gravminne i stein, og planter gjerne blomster i et lite bed foran steinen.

AV BJARNE LIEN, SENIOR EIENDOMS-
RÅDGIVER I AKASIA

I de senere år er det også blitt mer vanlig med noe ekstra pynt i tillegg til blomster, som liggende steinplater, ulike typer dekor festet til gravminnet, og lykter i forskjellig utførelse. Gravferdslovens § 19 sier at den som har ansvar for en grav, plikter å holde den i hevd. Men det er mange som er forhindret fra å stelle graven slik som de gjerne ønsker. Det kan være sviktende helse, trangt om ledig tid, geografiske avstander eller andre årsaker som gjør det vanskelig å holde graven i hevd.

Har egne gartnere

Vi som jobber i Akasia har et ønske om at våre gravplasser skal ta seg godt ut, og være et sted hvor de besøkende kan finne ro rundt minnene om sine avdøde. Det er mange ytre forhold som innvirker på mulighetene for dette, men vi kan i hvert fall gjøre vårt for at de nærmeste omgivelsene skal ligge best mulig til rette. Som et tilbud til de som av ulike årsaker ikke har anledning eller evne til å stelle graven selv, har Akasias gartnere i mange år tilbudt gravstell. Erfaringen har gjort at vi i dag vet mye om hvilke planter som tåler vårt røffe klima best, og hva som skal til for å holde et vakkert blomsterflor gjennom hele sesongen.

Flere muligheter

På sensommeren kan man i stor grad se hvilke graver som har stellavtale. De bugner av blomster til langt ut i september, når

TILBYR GRAVSTELLAVTALER: «Det aller beste er tilfredsheten ved å se et vakkert resultat av arbeidet, og gode tilbakemeldinger fra de som besøker gravplassene» skriver Bjarne Lien, senior eiendomsrådgiver i Akasia.

ILLUSTRASJONSFOTO: COPYLEFT

veldig mange andre sommerplanter begynner å blomstre av og visne, eller er blitt ødelagt av høstregnet. Tilbudet består av en standardavtale som omfatter vårplanting, sommerplanting og vinterdekking med edelgran. Man kan også få en utvidet avtale, der det i tillegg til standardavtalen leveres høstplanting med lyng, mosekrans til jul og påskeliljer før påske. Nødvendig lusing, gjødsling og vanning inngår i begge avtalene.

Betyr mye

Akasia har stor nytte av arbeidet med stellavtaler. Det sysselsetter flere årsverk, og danner grunnlag for et større og mer robust fagmiljø enn man ellers ville hatt. Blant annet har vi kapasitet til å yte bistand når mindre og mer sårbare fellelråd i nabolaget trenger hjelp for å holde vedlikeholdet i gang. Inntekter fra stellavtalene øker vedlikeholdsbudsjettet, så gravplassene bedre kan fremstå slik som vi ønsker å se dem.

Gir forutsigbarhet

Det arbeides jevnt med forbedringer. Vi følger med i fagmiljøene for å finne nye planter som kan gi enda bedre resultat. Men det vestlandske klima er en ustadig samarbeidspartner, og sorter som står fint i en sesong, kan bli mislykket i den neste, alt etter hvordan sommerværet blir. HMS

Akasia

Akasia er en barnehageaktør, eiendomsforvalter og gravplassforvalter i Bergen. Firmaet er en del av Bergen kirkelige fellelråd og har 550 ansatte.

Hjemmesider:
www.akasia.no

og effektivitet er også områder med potensial for utvikling.

I 2010 laget en spesialnedsatt gruppe et eget prosjekt som planla nye gangen i arbeidet. Dette ble en stor suksess, det gir en god forutsigbarhet i arbeidet, og det er enkelt å planlegge gjennomføringen fra år til år.

Selvvanningskasser

Vi har også tatt i bruk selvvanningskasser. Disse har flere fordeler. For det første reduseres behovet for vanning. Det er særlig i den første tiden etter planting at plantene er sårbare for tørke. For det annet gjøres plantingene mye mer rasjonell ved at den foregår ved en arbeidsbenk i stedet for nede på bakken. Noen utfordringer byr metoden likevel på, særlig må problematikken rundt løfting av kassene løses.

Får gode tilbakemeldinger

Mottakskontroll er viktig. Til stellavtalene går det med over 100.000 utplantingsplanter hvert år. Varer som ikke svarer til avtalt kvalitet blir avvist ved mottak, og leverandøren må erstatte dem. Vi skal levere plantene videre til våre kunder, og har våre forpliktelser overfor dem. Stellavtalene bidrar til å gjøre gravplassene vakrere, og gir gode faglige utfordringer til de som utfører arbeidet. Det aller beste er tilfredsheten ved å se et vakkert resultat av arbeidet, og gode tilbakemeldinger fra de som besøker gravplassene. ●

Sang til friheten

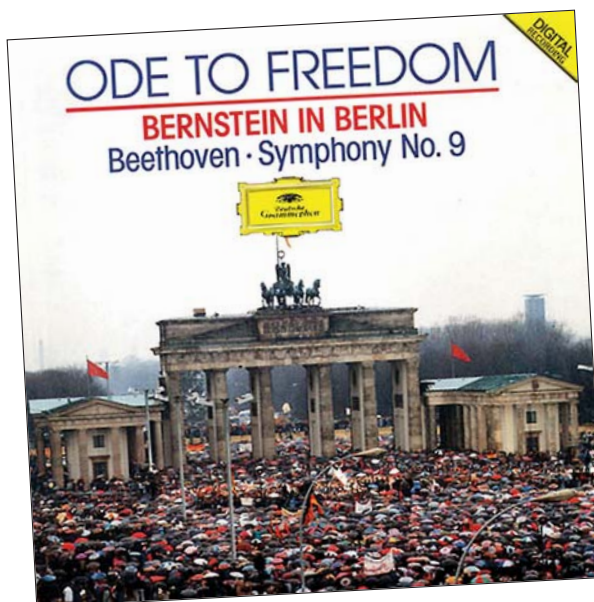
Europas nasjonalsang, «Ode til gleden», er kjent av de fleste. Ikke like mange vet at den er hentet fra siste sats av Beethovens niende symfoni (1824).

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Komponisten selv slet lenge med dette spenstige og gyngende temaet, og du kan høre hvordan han nærmer seg i sangen «Gegenliebe» fra 1894, da han var 24 år. 14 år senere skrev han «Fantasi for kor, klaver og orkester» (1808), der han er enda tettere på det kjente temaet. Beethoven må altså ha hatt en klar visjon over hvor han ville i minst 30 år. Og for en glede det må ha vært da han endelig fant frem til den fullendte melodilinjens! Dette er en hymne som virkelig kler sitt navn med rette.

For Beethoven var ingen Mozart, der de mest innsmigrende melodier nærmest kom trillende ut av ermet. Men skrev Mozart noensinne noe som kan måle seg med Beethovens niende? Jeg tror ikke det.

Teksten til symfoniens avsluttende korskang hentet Beethoven fra Friedrich

Beethoven i 1820.
MALERI AV JOSEPH
KARL STIELER

Bernstein i 1973.
FOTO: ALLAN WARREN/
WIKIMEDIA

Schillers ungdomsdikt «Ode til gleden» (1785). Et hardnakket rykte hevder at dette diktet egentlig skulle hete «Ode til friheten» (freiheit), men at sensuren krevde at «frihet» skulle byttes ut mot det mindre truende «glede» (freude). Frihet var et like farlig ord på Schillers tid som i dag.

Kulturtips

Sannsynligvis er denne historien en løgn plantet av den tyske Napoleons-bekjemperen og senere politikeren Friedrich Ludwig Jahn, som i alle år var en ivrig forkjemper for demokrati og talefrihet. Det er uansett en god historie, og passer kanskje ekstra godt i disse dager i og med grunnlovsjubileet.

Første juledag 1989 dirigerte Leonard Bernstein to spesielle fremføringer av Beethovens niende symfoni, der han tok ryktet på alvor og lot koret synge «freiheit» i stedet for «freude». Berlinmuren hadde nettopp falt, og både det farlige ordet og tekstlinjen «*seid umschlungen, millionen*» (omfavne hverandre, millioner) snakket direkte til folket i gatene, over 200 år etter at de først ble formulert av Schiller.

- Historien har aldri gitt oss en bedre anledning til å ta en akademisk risiko på vegne av den menneskelige glede, sa Bernstein selv, og la til at han var sikker på at Beethoven ville velsignet ideen. Dermed fikk han med seg musikere både fra daværende Sovjetunionen, USA, England, Frankrike og Tyskland i to fremføringer av symfonien: En på hver side av muren. Ingen kunstform kan måle seg med musikk når det gjelder å fremme forståelse mellom folk. ●

Høstturné med verdens eldste kirkemusikk

Når Skruk kommer til Bergen i september, blir det sammen med munkene fra to av verdens eldste klostre.

Verdens eldste kirkemusikk er på vei tilbake til katakombene. Kristne i Midt-Østen er under press. Skruks nye CD, *Sangen fra katakombene*, formidler historier fra kirkens tilbaketog i sine tidligste kjerneområder og bringer kunnskap om en unik musikalsk verdensarv.

På platen medvirker Fader Yokin Unval og andre munkene fra de mer enn 1600 år gamle tyrkiske klostrene Mor Gabriel og Mor Augin. De tilhører den syrisk-ortodokse kirke

som i dag er på full retrett på grunn av hardt press fra omgivelsene og massiv migrasjon til Europa og Amerika.

Skruk under dirigenten Per Oddvar Hildres ledelse fremfører sanger fra den syrisk-ortodokse tradisjonen, arrangert

av Siyavush Karimi og Henning Sommerro. Blant annet synger de Fadervår slik bønningen lød i Jesu munn. De norske tekstene er skrevet av Erik Hil-lestad.

Dette er en plate som primært formidler vokalmusikk,

men en dukke spilt av Shirzad Fataliyev skaper noen meditative ordløse episoder mellom sangene.

Prosjektet er støttet av Norrad, Digni og Stefanusalliansen. I samarbeid med disse vil Skruk i september 2014 turnere med dette stoffet i Bjørgvin. Med seg har de munkene fra den store syriakiske folkegruppen som nå holder til i Sverige. ●

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS trenger flere frivillige medarbeidere i Bergen. Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig, og samtidig oppleve personlig utvikling? Kirkens SOS er Norges største døgnåpne krisetjeneste på telefon og internett. Du får god opplæring og oppfølging underveis. **Innføringskurs starter i Bergen 29. september.**

Interessert? Kontakt Kirkens SOS i Bjørgvin. Tlf 55 32 58 45 - mob 941 83 654
Epost: bjorgvin@kirkens-sos.no • Mer info: www.kirkens-sos.no/bjorgvin

 Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og **distriktet**

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevene trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

EUROSPAR

Blomsterdalen Matsenter AS

man-fre: 8-22 • lørdag: 9-20

tlf. 55 22 00 20

ALLTID LAVE PRISER

www.sparkjop.no

Familievarehuset:

Førde • Åsane • Strandgaten • Drotningstveit
Kokstad • Stord • Haugesund

Shell

KNUTSEN BENSIN OG SERVICE AS

5258 Blomsterdalen - Telefon 55 22 61 84

Bensinstasjon - Autorisert bilverkstad

Shell

EL-TUNET

i Blomsterdalen

”Størst på lamper og skjermer”

Nytt tlf. nr
55 11 47 50

Vi har også småelektriske apparater og gaveartikler.

Har du små eller store byggeplaner, ring vår installasjonsavdeling.

Håvardstun Elektriske as

Ytrebygdsveien 237 - 5258 Blomsterdalen

Samdals

Begravelsesbyrå AS

Bjørn-Eivind K Netland og Arve Løvenholdt
TRADISJON - TRYGGHET - RESPEKT
Gratis samtale i hjemmet. Døgnvakt: 55 90 19 80

Byens Trafikkskole

v/Domkirken

«Vegg i vegg med 5 videregående skoler»

i sentrum

Kontor: 55 31 07 00, kl. 08.30-16.00

Adresse: Kong Oscarsgt. 23, 5017 Bergen

Privat: Rolf Flatholm, 55 99 05 89, 970 78 787

BIL & MC

Hvem-hva-hvor i Fana menighet

Besøk vår hjemmeside: www.fana-menighet.no

Menighetskontoret

55 59 32 50

Prost Per Barsnes

55 59 32 55

per.barsnes@bergen.kirken.no

priv: 55 91 56 56 - 415 52 570

Sokneprest Gunnar Nesse

55 59 32 56 - 901 70 380

gunnar.nesse@bergen.kirken.no

Kateket Silje M. Salvesen Foss

55 59 32 62

siljemadelen.salvesen@bergen.kirken.no

Adm. leder Marit Offerdal

55 59 32 51

marit.offerdal@bergen.kirken.no

Kapellan Eivind Kråvik

55 59 32 53

eivind.kraavik@bergen.kirken.no

Frivillighetskoordinator/ diakonimedarbeider

Liv Marit K. Evjen
55 59 32 54 - 920 91 187

liv.marit.k.evjen@bergen.kirken.no

Kantor Jan Røshol

55 59 32 52

jan.roshol@bergen.kirken.no

Kantor (Ytrebygda) Ivar Mæland:

ivar.maeland@bergen.kirken.no

Kirketjener Ann Kristin Hovland

55 59 71 07

ann.kristin.hovland@bergen.kirken.no

Trosopplæringsmedarbeider

Agnes T. Kroken

Barne- og ungdomsmusiker:
Kristin E. Edvardsen (permisjon):
agnes.kroken@bergen.kirken.no

KM-sekretær Eli Beate Nilsen:

55 59 32 59

elibeate@bergen.kirken.no

Kirketjener Renate Olsen

55 59 32 66

renate.olsen@bergen.kirken.no

Dåp, vielse og begravelse:

Kirketorget 55 59 32 10

kirketorget@bergen.kirken.no

Kirkegård og gravstell

Tlf. man-fre 8-15:

55 59 39 00 - gravplass@akasia.no

Menighetsrådsleder

Tord Byrkjeland Berntsen

Ytrebygda menighetsutvalg:

Svein Berg, sveber5@gmail.com

Økonomiutvalget

Per Jonny Vik, 55 22 91 64

Gudstjenesteutvalget

Olaf Heggdal, 958 24 222

Trosopplæringsutvalget

Kari Flornes, 55 29 87 51

Kulturutvalget

Linbjørg Sæterdal, 959 78 425

Misjon/økumenikkutvalget

Oddvar Aadland, 55 22 66 73

KFUK-KFUM

• Sekretær, vikar: Eli Beate Nilsen
55 59 32 60 - 924 03 631

• Voksenlaget, Fana KFUK/
KFUM: Tor Magne Birkeli
909 93 421 - tor.hild@online.no

• Åpen barnehage,
Fana KFUK/ KFUM
styrer Kari Frotveit- 413 28 003

• Leder Fana KFUK/KFUM:
Lisbeth Småland Søvik
411 07 458 - lissmaa@gmail.com

Diakoniet

Tone Høylandskjær, 55 22 80 92

Fana Kyrkjekor

Gyri Skre, 55 91 51 53

Ytrebygda Kyrkjelag

Arvid Grostøl, 55 22 72 20

Åpen barnehage

Velkommen til åpen barnehage i kjelleren i Fana menighetscenter. Fana KFUK-KFUMs tilbud er for barn i alderen 0-6 år sammen med en voksen omsorgsperson. Åpen barnehage er et møtested for barn og voksne, der vennskap, fellesskap lek og læring står i fokus.

Åpningstider:

Mandag: 09.00-15.00

Tirsdag: 09.00-14.00

Torsdag: 09.00-14.00

Dette gjør vi:

- Lek og samlingstund - Felles lunch
- Aktiviteter og turer - Babysang tirs. kl.11

Tilbudet er gratis. Du betaler kun for mat hvis dere spiser lunsj med oss. Det koster 25,- for voksen og 15,- for barn. Åpen barnehage har ingen påmelding og du kan komme og gå når du vil innenfor barnehagens åpningstid. Vi følger skoleruten for ferier og fridager.

Adresse: Fanaveien 320, 5244 Fana
413 28003 - post@openbarnehage.no
Facebook: Fana Åpen Barnehage ●

BUNNPRIS

PRISENE TIL BUNNS - IKKE UTVALGET!

FANA

Tilfestadvn. 230, 5243 Fana

Tlf. 55 91 57 61

Hjelp til tak og ventilasjon?

Ta kontakt med oss
tlf 55 11 69 69

FANA BLIKK

TAK OG VENTILASJONSSENTERET

Fanaveien 39 - 5221 Nesttun
Nettbutikk: www.fanablikk.no

Bli med i Åpe

Fra den første åpne barnehagen i Norge ble etablert på Holmlia i Oslo i 1988 har antall åpen barnehagetilbud i Norge økt betraktelig.

TEKST: ELI BEATE NILSEN

Fra starten av var tilbudet ment som kompensasjon for manglende barnehagetilbud, men etter hvert har det blitt full barnehagedekning og lovfestet rett til barnehageplass i Norge. Dette har medført at formålet med åpen barnehage i stedet har blitt å være et lavterskeltilbud rettet mot familier med behov som ikke dekkes av det ordinære barnehagetilbudet.

I kjellerlokalene i Fana menighetscenter finner vi Fana KFUK-KFUMs åpen barnehage - et populært hverdagstilbud for småbarnsfamilier bosatt i Fana og Ytrebygda. Foruten om å drive kristent barne- og ungdomsarbeid i Fana menighet, startet foreningen åpen barnehage i 2007. Barnehagen er åpen tre dager i uken og har i gjennomsnitt 15 besøkende daglig.

- Det er gøy, sier Sunniva (5) og ser forsiktig ned. Hun og søsteren Astrid (3) har fått være med lillesøster Amalie (6 mnd.) og mamma Joanne i åpen barnehage i Fana. Vanligvis går de i vanlig barnehage, men noen ganger får de være med på besøk i den barnehagen Joanne og mannen tok dem med i da de var mindre. Da er det den faste samlingsstunden på morgenen og alle dukkene som frister mest, i tillegg til at jentene finner andre barn å leke med.

At barna får andre barn å leke med er noe Nina Grønvhøg og Karoline Lunde også vektlegger når de tar med seg barna sine i åpen barnehage. Begge har to små barn og er for øyeblikket hjemme med dem.

- Å stikke innom åpen barnehage blir da en god mulighet for sosialt samvær med andre voksne i samme situasjon, i tillegg til at barna får tid sammen med andre barn gjennom et godt pedagogisk tilbud. At det er et fast, men samtidig variert opplegg fremhever Karoline som en trivselsfaktor.

- Det er også godt tilrettelagt for frilek her, forteller Nina. Og siden alle barna har med seg en omsorgsperson, blir det lett å hjelpe barna i leken. Mange av barna i åpen barnehage er nokså små, og da er det fint med mange voksne tilstedeværende som kan guide dem.

- Det er ikke nødvendigvis slik at man

Nina Grønvhøg sammen med barna Petra (4 mnd.), Torju

Kari Frotvedt.

velger bort ordinær barnehage når man går i åpen barnehage, men det er et godt alternativ for foreldre og barn som er hjemme i permisjon eller som ønsker å vente med oppstart i barnehage. Jeg skylder barna mine å leke med andre barn, legger Nina til.

Den sosiale biten for de voksne er en viktig side av konseptet åpen barnehage.

- Det er fint å være her for voksne, sier Nina. Man kan ta en kaffe og «kule an».

- I tillegg er det ofte slik at mange av de samme menneskene vender tilbake til barnehagen i Fana, forteller Karoline. Mange kommer også tilbake når de får nye småbarn. På denne måten etableres det vennskap mellom den voksne gruppen i åpen barnehage. Selv om åpen barnehage i Fana KFUK-KFUM er en del av Fana menighet

n barnehage

us (2) og Agnes (5).

Søstrene Astrid (3) og Sunniva (5) koser seg i åpen barnehage.

Karoline Lunde sammen med barna Elvira (1) og Joel (3).

og har en kristen profil, så er den åpen for alle. Uavhengig av kultur og tro.

- Men dersom man skulle ønske det, så kan åpen barnehage være en port inn til kirken, forteller Nina.

Kari Frotvedt er styrer i Fana KFUK-KFUMs barnehage, og har vært tilsatt siden mai 2013. Sammen med assistent Milica Toskov driver hun åpen barnehage i Fana hver uke.

- Barnehagen vår er et åpent lavterskeltilbud for alle med småbarn. Vi har både mødre, fedre og besteforeldre innom med barn hos oss, sier Kari. På denne måten blir barnehagen et fint møtested for nye og gamle bekjentskap, på kryss av alder, kjønn og tilhørighet ellers.

En vanlig dag i åpen barnehage i Fana starter klokken 09.00 med småaktiviteter for barna og en kopp kaffe for de voksne.

- Da er det en avslappet stemning hvor foreldrene får pratet litt, mens barna kan

leke, forteller Kari. Klokken 10.45 er det duket for samlingsstund med sang, musikk og dans. Etter samlingsstunden er det felles lunsj. Som regel er det smørelunsj med brød og pålegg, men noen dager baker vi rundstykker, lager grøt eller salat. For lunsj betaler man 25 kroner for voksne og 15 kroner for barn.

- I tillegg til samlingsstund og lunsj pleier vi å legge opp til fellesaktiviteter, sier Kari.

- Noen dager går vi til en større lekeplass i nærheten, noe som er kjekt for de eldste barna. Andre dager legger vi opp til trilleturer for dem med små barn. I tillegg forsøker vi å ha noen litt større utflukter. Eksempler på dette er å dra på besøk til Hordamuseet for å se på dyrene, Fana kulturpark, Stend og Selsvik Gård. Det er et mål for oss å ha flere uteaktiviteter, sier Kari.

- Og nå før sommerferien forsøker vi å ha en god del utflukter. Ellers har vi også tilgang til et lite uteområde ved barnehagen. I

tillegg til barnehagens egne utflukter og aktiviteter holdes noen arrangement sammen med menigheten, slik som jule- og påskevandring. Vi ser at ved slike arrangement er det flere som også tar med seg eldre barn i barnehagealder, sier Kari. I tillegg har menigheten et tilbud om babysang, et tilbud som har vært aktuelt for flere av våre brukere.

Nå nærmer semesteret seg slutten, og 17. juni blir det stelt i stand en koselig sommeravslutning. Oppstart etter sommeren er mandag 18. august. ●

Ønsker du å finne ut mer om Åpen barnehage kan du besøke Facebook-siden «Fana åpen barnehage». Du kan også henvende deg til post@openbarnehage.no eller tlf. 413 28 003 for mer informasjon. Det er også fullt mulig å stikke innom uanmeldt i åpningstiden og sjekke ut tilbudet!

KILDER: NOU 2010: 8, MELD. ST. 24 (2012-2013)

Menighetskalender for Fana og Ytrebygda

døpte

Fana kirke

Michelle Austevoll-Løken
Alfred Bergflødt
Lisa Koster Bruvik
Hannah Eikedal
Millian Engeberg
Ingeborg Mildestveit Ertesvåg
Torvald Landgraaf Hansen
Iselin Klara Holmung
Max Ailo Hope
Elliot Angus Hugøy
Kathinka Malene Johnsson
Jennie Amalie Kinden Børrestad
Sunniva Djuvik Knarvik
Pernille Eliassen Landsvik
Hedda Matre
Aleksander Nordås Nilsen
Ada Bratten Nordhus
Anna Milde Skarsvåg
Egil Sleire
Frida Bjånes Smedsvik
Nora Emelia Solheim
Olivia Solheim
Emily Ramos Soltveit
Maria Kronheim Sommer
Haakon Seterås Steffensen
Emma Strømmen
Emmi Sofie Bartz-Johannessen
Brun Sveen
Emilian Teigland Karlsen
Vegard Rose Vestbøstad

Ytrebygda kirke

Julia Andersen Krog
Elise Johannessen Aasebø

vielser

Tine Amalie Persson og
Stian Sagstad
Lene Barikmo og Fredrik Stuhr
Mona Kongsvik og
Torbjørn Fotland
Svetlana Zhdanova og
Erling Øgaard

begravelser

Albin Sigvart Auestad
Grace Harriet Dahle
Inger Espelid
Fornavn Mellomnavn Etternavn
Hans-Johan Hansen Flesland
Else Margrethe Gjertsen
Sine-Marie Eide Lund
Per Bjørn Pedersen
Arne Rørnes
Anton Lauritz Smedvik
Arne Lyder Stավdal

gudstjenester

8. juni, pinsedag

11.00: Fana. Høytidsgudstjeneste v/ Nesse. Dåp og nattverd. Offer til Normisjon. Kyrkjekoret deltar.
11.00: Ytrebygda. Høytidsgudstjeneste v/ Barsnes. Dåp og nattverd. Offer til Normisjon.

15. juni, treenighetssøndag

11.00: Fana Amfi. Friluftsgudstjeneste v/ Nesse. Skaperverkets dag. Offer til KFUK-KFUM Global.

22. juni, 2. s. i treenighetstiden

11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Maren F Tischendorf. Dåp og nattverd. Takkoffer til Kirkens SOS i Bergen. Opplegg for barn i gudstjenesten. Kirkekaffe.

29. juni, 3. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Gudstjeneste v/ Ketil Nødtvedt. Nattverd. Takkoffer til Menighetsarbeidet.
13.00: Fana. Barnedåpsgudstjeneste v/Ketil Nødtvedt. Offer til trosopplæringen.

6. juli, 4. s. i treenighetstiden

11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Maren F. Tischendorf. Dåp og nattverd. Offer til menighetsarbeidet.

13. juli, 5. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Gudstjeneste v/ Maren F. Tischendorf. Dåp og nattverd. Offer til Norsk Luthersk Misjonssamband.

20. juli, 6. s. i treenighetstiden

11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Gunnar Nesse. Dåp og nattverd. Offer til Norsk Luthersk Misjonssamband.

27. juli, 7. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Gudstjeneste v/ Per Barsnes. Dåp og nattverd. Offer til Menighetsarbeidet

29. juli, Olsok

18.00: Fana. Olsokgudstjeneste v/ Per Barsnes m.fl. Offer til Fellestilltak i prostiet. Korgafest på Hordamuseet og bål ved fjorden etterpå.

3. august, 8. s. i treenighetstiden

11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Maren F Tischendorf. Dåp og nattverd. Offer til Norges KFUK-KFUM speidere.

10. august, 9. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Gudstjeneste v/ Gunnar Nesse. Dåp og nattverd. Offer til Norges KFUK-KFUM speidere.
13.00: Fana. Dåpsgudstjeneste v/ Gunnar Nesse. Offer til menighetens trosopplæring.

17. august, 10. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Ingen gudstjeneste.
11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Maren F Tischendorf, Per Barsnes og Gunnar Nesse. Innsettelse av Maren F Tischendorf til kapellan i Fana sokn. Dåp og nattverd. Opplegg for barn. Offer til menighetens misjonsprosjekt. Kirkekaffe.

24. august, – 11. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Familiegudstjeneste v/ Maren F Tischendorf. Dåp. Skolestartgudstjeneste for årets 6-åringer. Offer til menighetens trosopplæring. Kirkekaffe.
11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Per Barsnes. Dåp og nattverd. Offer til menighetens trosopplæring.

31. august, 12. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Gudstjeneste v/ Maren F. Tischendorf og Silje M.S. Foss. Konfirmantpresentasjon. Offer til Ungdomsarbeidet/Fana KFUK-KFUM.
14.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Maren F Tischendorf og Silje M S Foss. Konfirmantpresentasjon. Offer til Ungdomsarbeidet/Fana KFUK-KFUM.
16.00: Kristborg bedehus. Ettermiddagssamling v/ Gunnar Nesse. Søndagskaffe og kaker.

7. september, 13. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Gudstjeneste med dåp og nattverd v/ Per Barsnes og Gunnar Nesse. Samlingsgudstjeneste for hele menigheten. Menighetens sangkrefter. Takkoffer til menighetsarbeidet.
19.00: Ytrebygda. Kveldsgudstjeneste v/ Gunnar Nesse. Bønnvandring. Nattverd. Kafé for utviklingshemmede på kirketorget fra kl. 17:30.

14. september, vingårdssøndagen

11.00: Fana. Gudstjeneste v/ Per Barsnes. Nattverd. Offer til Norsk Gideon. Kirkekaffe.
13.00: Fana. Dåpsgudstjeneste v/ Per Barsnes. Offer til menighetens trosopplæring.
11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Ivar Braut. Dåp og nattverd. Offer til Norsk Gideon. Opplegg for barn i gudstjenesten. Kirkekaffe.

21 september, 15. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Familiegudstjeneste v/ Maren F. Tischendorf. Dåp. KM-Kluzz deltar. Takkoffer til Søndagsskolen. Kirkekaffe.
11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Gunnar Nesse. Dåp og nattverd. Opplegg for barn i gudstjenesten. Takkoffer til Søndagsskolearbeidet. Kirkekaffe.

28. september, 16. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Gudstjeneste v/ Gunnar Nesse. Dåp og nattverd. Takkoffer til Menighetsarbeidet. Kirkekaffe.
11.00: Ytrebygda. Gudstjeneste v/ Maren F Tischendorf. Dåp og nattverd. Opplegg for barn i gudstjenesten. Takkoffer til Menighetsarbeidet. Kirkekaffe.
16:00 Kristborg bedehus. Ettermiddagssamling v/ Gunnar Nesse. Søndagskaffe og kaker.

5. oktober, 17. s. i treenighetstiden

11.00: Fana. Gudstjeneste v/ Per Barsnes. Nattverd. Takkoffer til Kirkens SOS. Kirkekaffe.
13.00: Fana. Dåpsgudstjeneste v/ Per Barsnes. Takkoffer til menighetens trosopplæring.
19.00: Ytrebygda. Kveldsgudstjeneste v/ Maren F. Tischendorf. Bønnvandring. Nattverd. Kafé for utviklingshemmede på kirketorget fra kl. 17.30.

Sommerkonserter/ Åpen kirke

Hver torsdag kl.12.00
fra 12/6 til 7/8. Se side 4.

